

Мотивація співробітників безпосередньо пов'язана з продуктивністю і операційним успіхом. Якщо вас турбує мотивація ваших співробітників, запропонуйте їм поділитися своїми почуттями з цього питання за допомогою фокус-групи, комітету співробітників або опитування. Ви отримаєте безліч відгуків, які ви можете використовувати в своїх інтересах, а також переконайте співробітників, що їх внесок цінується.

Список використаних джерел:

1. Никифоренко В. Г. Управління персоналом: навч. посіб. – 2-ге вид., випр. та доп. – О.: Атлант, 2013 р. – 275 с.
2. Колот А.М. Мотивація персоналу: підручник / А. М. Колот. – К.: КНЕУ, 2005. – 337с.
3. Корольова К. Взаємозв'язок мотивації і рівня професійних досягнень / К. Корольова // Персонал. – 2008. – №2. – С.50–55.
4. Економічне управління підприємством: навч. посіб. / А. М. Колосов, О. В. Коваленко, С. К. Кучеренко, В. Г. Бикова; за заг. ред. А. М. Колосова. – Старобільськ: Вид-во держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка», 2015. – 352 с.
5. Гринько Т. В. Науково-методичні підходи до оцінки кадрового потенціалу медичного закладу / Т. В. Гринько, К. С. Савченко // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка». – Острог: НаУОА, 2017. – № 7(35). – С. 23–27.

Келембет В. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)
МОДЕЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ

Проблема управління комерційним банком залишається актуальною і сьогодні. Головну роль на українському фінансовому ринку відіграють комерційні банки, тому для покращення фінансового стану країни важливим є підвищення ефективності функціонування комерційних банків, а саме визначення оптимальних відсоткових ставок за кредитами та депозитами.

Одним із підходів до вирішення цієї задачі є використання математичних моделей банку, зокрема, розробленої авторами потокової моделі банку.

В роботі [1] було описано деякі вхідні та вихідні потоки банку. В роботі [2] було описано потокову модель з лінійними функціями кредитів та депозитів та розглянуто задачі оптимального керування кредитною та депозитною ставкою за умови, що всі залучені депозити видаються як кредити.

Функціонування комерційного банку здійснюється на основі побудованої потокової моделі з урахуванням впливу Національного Банку України. Беручи за основу потокову модель будеться оптимізаційна задача, метою якої є максимізація власного капіталу банка. Для цього моделюється депозитно-кредитні потоки, розмір яких залежить від корегування відсоткових ставок. Всі грошові потоки уявляють собою знеособлену масу, тобто залучені депозити та повернені кредити змішуються всередині банку і вже після цього загальна грошова маса використовується для подальших операцій.

У роботі [3] автором зазначається, що керування діяльністю комерційного банку є процесом, що вимагає багато умов та припущень, тому щоб мати гнучкість у застосування умов та врахуванні додаткових параметрів пропонується використання потокової моделі, що заснована на лінійних коефіцієнтах. Обсяг виданих кредитів описується формулою:

$$K_{out} = K - b * u_k(t),$$

де $u_k(t)$ – відсоткова ставка за кредитом,

K та b – лінійні коефіцієнти.

А обсяг залучених депозитів, в свою чергу, описується:

$$D_{in}(t) = D + a * u_D(t),$$

де $u_D(t)$ – відсоткова ставка за депозитами у поточний момент часу,

D, a – лінійні коефіцієнти.

Поєднавши ці дві формулі та додавши додаткову модель, що полягає у використанні розрахунку приросту чисельності показника, який описує обсяг мінімальної пропозиції грошей, використали таку модель у даному дослідженні:

$$x(t) \rightarrow max,$$

$$\dot{x}(t) = \min(K - u_K, x(t) + D(t) + au_D) u_K - (D(t) + au_D) u_D,$$

$$\dot{D}(t) = 1 - \frac{N}{(R + D(t-1))},$$

$$x(0) = x_0,$$

$$\dot{x}(t) > 0,$$

$$u_K \geq 0,$$

$$u_D \geq 0,$$

$$t \geq 0.$$

де $x(t)$ – капітал комерційного банку в момент часу t ;

$\dot{x}(t)$ – приріст капіталу банку в момент часу t ;

N – обсяг грошей, який влаштовує комерційний банк (грошовий агрегат М0);

R – грошова база;

$D(t-1)$ – пропозиція грошей у попередньому періоді.

Беручи за основу дослідження дану модель, та використовуючи дані про щомісячні обсяги виданих кредитів та депозитів домашнім господарствам та відсоткові ставки за останні три роки (2015–2017 pp.), а також інформацію про грошову базу та дані НБУ за останні роки, було проаналізовано відсоткові ставки за депозитами та кредитами за різних значень капіталу банку.

Проведене дослідження встановило, що малим банкам доцільно встановити ставки за кредитами на рівні 38,7% річних, а депозитну на рівні 12,5% річних, у той же час для великих банків рекомендовано кредитну ставку на рівні 37,1% річних, а депозитну на рівні 10,8% річних. Малим є сенс проводити депозитно-кредитну політику таким чином, щоб максимально залучити кошти, пропонуючи більш вигідні умови, аніж ті, що є в наявності у великих банках. Така ситуація характерна для поточного українського банківського ринку, на якому малі

банки пропонують вищі ставки за депозитами, щоб мати перевагу перед великими банками.

У той же час великим банкам нема сенсу тримати великі відсоткові ставки за депозитами, що можна пояснити великими інфляційними очікуваннями в економіці, що безумовно має вплив на поточне співвідношення попиту та пропозиції грошей.

Розв'язання даної задачі допомогло визначити оптимальні відсоткові ставки за кредитами та депозитами комерційного банку та зрозуміти деякі аспекти функціонування кредитно-депозитної діяльності комерційного банку та їх зв'язки з НБУ. Одержані результати роботи можуть бути застосовані під час формування ставок на депозити та кредити комерційним банком.

Список використаних джерел:

1. Гришин О. Г. Стратегічне планування та керування діяльністю банківської установи на основі математичної моделі комерційного банку // Економіка та підприємництво. – К.: КНЕУ, 2004. – Випуск 12. – С. 261–266.
2. Осипенко Д. В. Динамічна модель комерційного банку // Фінанси України. – 2005. – №11. – С. 87–92.
3. Дрозд А. О. Керування кредитною та депозитною ставками комерційного банку з капіталом достатнім для задоволення попиту на кредити / А. О. Дрозд, В. О. Капустян // Економічний вісник НТУУ «КПІ» : збірник наукових праць. – 2014. – Вип. 11. – С. 548–563.

Коновалова А. С.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**РОЗВИТОК МІСТ
ТА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ**

Процес децентралізації є важливим етапом у розвитку держави, адже делегує владу та ресурси у регіони. По-перше, це пришвидшує процес прийняття рішень та покращує якість цих рішень (адже їх прийняття делеговано безпосередньо представникам певної регіональної спільноти, які розуміють особливості регіону).

По-друге, децентралізація дозволяє розосередити певні блага між усіма регіонами, а не тільки у столиці, що в свою чергу підвищує привабливість цих регіонів як для їх мешканців, так і для туристів.

Прискорення процесу децентралізації можна розглядати через державний рівень впливу (тобто у розрізі розподілення фінансування «зверху» або введення різних податкових ставок для різних областей) або через рівень міст (тобто через шляхи розподілення вже існуючих або потенціальних благ усередині міста). У даній роботі ми розглянемо саме вплив місцевих процесів на розвиток децентралізації.

Розвиток міст, шляхи до подолання соціально-економічних проблем у містах, способи підвищення рівню життя та економічної ефективності городян – все це розглядається в рамках розділу економіки, який називається «економіка міст» (urban economy) [1]. Одним з найважливіших предметів вивчення для економіки